

KAKSI LAKIA, YKSI PÄÄMÄÄRÄ

Yhteisöllistä hyvinvointityötä

Yksilöllistä tukea

HYVINVOIVA JA OPPIVA

YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO

ENSISIAISTA EHKÄISEVÄÄ

Henkilökunta, oppilaat

YHR
Yhteisöllinen
hyvinvointiryhmä

YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

TUKEA ANTAVAA EHKÄISEVÄÄ

TOISIAAN
TUKEVIA

Opiskeluhuollon
ammattihenkilöt

Monialainen
asiantuntijaryhmä

OPPIMISEN
JA KOULUN-
KÄYNNIN
TUKI

OPPILAS- JA OPISKELIJAHUOLTOLAKI 1287/2013

PERUSOPETUSLAKI
628/1998

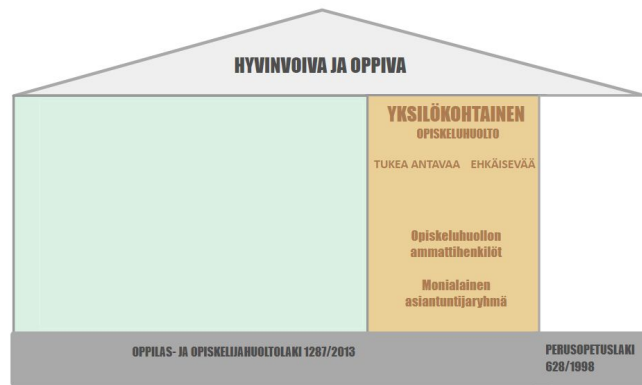
YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO
+
OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

Yksilökohtainen opiskeluhoolto (Ophl 1287/2013)

- koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut
- toteutetaan myös monialaisessa asiantuntijaryhmässä, joka kootaan **tapauskohtaisesti tilanteen ja tarpeen mukaisesti**
- **tarjoaa tukea** ja edistää hyvinvointia
- opiskeluhoollossa käsiteltävät asiat ovat lähes poikkeuksetta **salassapidettäviä**
- monialainen asiantuntijaryhmä kutsutaan koolle vain oppilaan tai hänen huoltajan **suostumuksella**
- **oppilas ja huoltajat osallistuvat** aina ryhmään
- yksilöllistä tukea suunniteltaessa on kuitenkin aina muistettava myös **yhteisöllisen opiskeluhoollon taso**

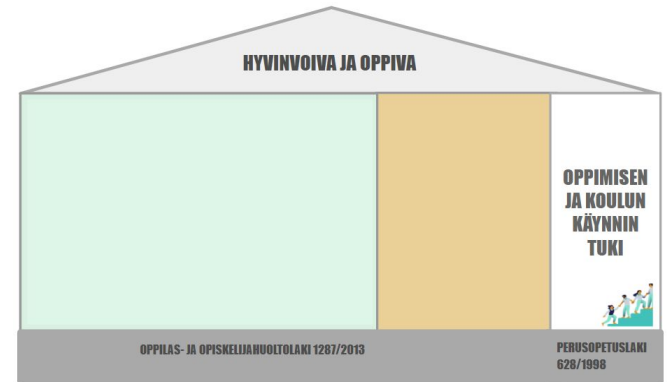
**Yksilökohtainen opiskeluhoolto
perustuu aina vapaaehtoisuuteen**

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki (PoL 628/1998)

- jokaisella oppijalla on oikeus omista lähtökohdistaan käsin onnistua oppimisessa ja kehittyä oppijana ja ihmisenä
- oppilaalle tulee tarjota opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella oppimisen ja koulunkäynnin tukea
- tukea on annettava heti, kun tarve ilmenee
- opettajat ovat avainasemassa tuen tarpeen havaitsemisessa
- **tuki on kolmitasoista, jotta pieneenkin tuen tarpeeseen pystytään puuttumaan varhain.**
- tuki on **joustavaa, pitkäjänteisesti** suunniteltua ja tuen tarpeen mukaan **muuttuvaa**

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki ei edellytä oppilaan tai huoltajan suostumusta.

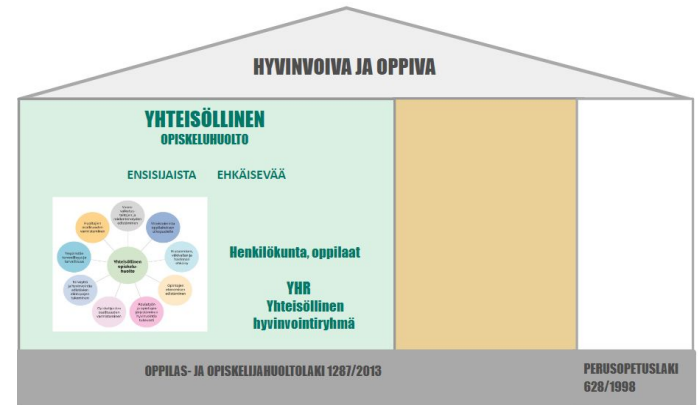
YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO

Yhteisöllinen opiskeluhoolto (Ophl 1287/2013, 5§)

- tarkoittaa **toimintakulttuuria** ja kaikkia niitä toimia, joilla edistetään
 - A) **oppilaiden** oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta
 - B) **opiskeluympäristön** ja **koko yhteisön** terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä
- **ensisijainen** opiskeluhoollon työmuoto
- on **ennaltaehkäisevää** ja **pitkäjänteistä työtä**, joka kohdistuu kunkin yksikön omiin tarpeisiin

Opiskeluhooltolain pitkän aikavälin tavoite on, että yhteisöllinen opiskeluhooltotyö vähentää yksilökohtaisen työn tarvetta

Ketkä toteuttavat yhteisöllistä opiskeluhooltotyötä

- **koko koulun yhteinen tehtävä**, joka edellyttää kaikkien yksikön aikuisten ja lasten sitoutumista työhön
- **ensisijainen vastuu** on yksikön henkilökunnalla, erityisesti rehtorilla ja opettajilla
- opiskeluhoitopalvelujen työntekijät eli psykologit, kuraattorit, terveydenhoitajat ja lääkärit osallistuvat yhteisölliseen opiskeluhooltotyöhön
- **lisää kaikkien yhteisön jäsenten** hyvinvointia ja vaikuttaa myös opiskeluhoitopalvelujen tarpeeseen
- voidaan kohdentaa koko yhteisöön, mutta myös tietyille luokka-asteille, luokille tai oppimisympäristöön
- terveyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät näkökohdat otetaan huomioon **kaikessa arjen toiminnassa**: opetuksen sisällöissä, menetelmissä ja käytännön järjestelyissä sekä muussa toiminnassa kuten välitunneilla ja ruokailutilanteissa

Yhteisöllisyys ja hyvä toimintakulttuuri yksikössä lisäävät kaikkien siellä opiskelevien ja työskentelevien hyvinvointia

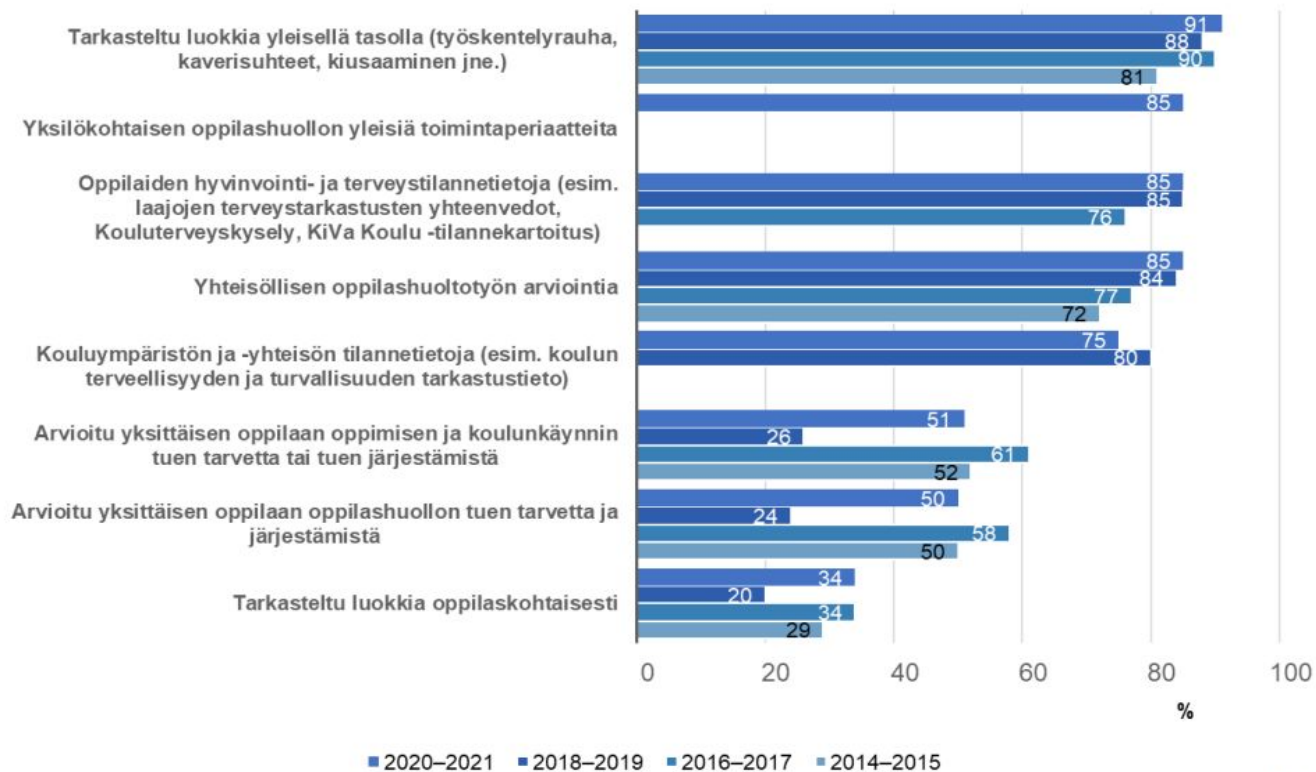
Kuka suunnittelee ja kehittää yhteisöllistä opiskeluhoitoa

- jokaisessa yksikössä toimii **yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR)**, jota **johtaa** rehtori tai varhaiskasvatusyksikön johtaja
- yhteisöllinen hyvinvointiryhmä on **monialainen** ryhmä
- ryhmän tehtävä on **suunnitella, kehittää, toteuttaa** ja **arvioida** opiskeluhoitoa kokonaisuutta ja erityisesti yhteisöllistä työtä omassa yksikössä
- asioiden käsittely yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla
- edellyttää säännöllisiä tapaamisia, kaikkien näkemysten kuulemistä sekä yhteistä panosta työn toteuttamiseen.

Koska yhteisöllisessä hyvinvointiryhmässä ei käsitellä yksittäistä oppilasta koskevia asioita, voi työskentelyyn osallistua myös koulun ulkopuolisia tahoja.

Koulun opiskeluhuoltoryhmässä käsitellyjä aiheita, koulujen %-osuudet

Yhteisöllisen hyvinvointiryhmän työ

Yhteisöllisessä hyvinvointiryhmässä esimerkiksi

- kerätään tietoa yhteisön ja ympäristön tilasta ja tarpeista
- tietopohjan perusteella suunnitellaan ja rakennetaan toimintatapoja yhteisöllisen ja ennaltaehkäisevän työn toteuttamiseen
- opiskeluhuollon toimintatavoista ja suunnitelmista tiedottaminen
- akuutteihin hyvinvoinnin riskeihin reagoiminen sekä koulun toimintakyvystä huolehtiminen ongelma- ja kriisitilanteissa
- nostetaan esille yleisellä tasolla yhteisöstä nousevia teemoja
- edistetään oppilaiden ja huoltajien osallisuutta
- seurataan ja arvioidaan yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutumista

Laissa yhteisöllisen hyvinvointiryhmän tehtäväksi on säädetty yhteisöllinen hyvinvointityö, eikä tehtävää ole mahdollista muuttaa edes oppilaan tai hänen huoltajansa suostumuksella.

Yhteisöllisessä hyvinvointiryhmässä EI

- käsitellä yksittäisen oppilaan opiskeluhuollollisia asioita, ei edes suostumuksella
- käsitellä yksittäisen opiskelijan pedagogisen tuen arviointiin tai järjestämiseen liittyviä asioita
- koordinoida monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyä oppilaskohtaisesti
- käydä läpi luokkia oppilaskohtaisesti
- koordinoida opiskeluhuollon palveluiden tekemää asiakastyötä
- kokoontu kerran lukuvuodessa
- unohda kokoonpanosta oppilaita ja vanhempia

YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON TOTEUTTAMISEN MUOTOJA LOHJAN PERUSOPETUKSESSA

Yhteisöllinen opiskelu-huolto

HENKILÖSTÖN HYVINVOINTI

opettajien ohjaus

kolmikanta-keskustelut, HOJKS, vanhempain yhdistys

Wilma, vanhempainillat (hybridi), rehtorien kuukausikirje, luokanopettajien aktiivinen tiedotus

JAM me-tunnit, huomaa hyvä, KouluKunnossa hyvinvoinnin vuosikello

Hyvän mielen taitomerkki, OPS: laaja-alainen osaaminen: Itsetä huolehtiminen ja arjen taidot

Koulun talent-tapahtuma

vahvuus-pedagogiikka, vahvuuksien korostaminen

HYVÄÄ KASVUA, KouluKunnossa

Ankkuri-tiimi, Kisakallio perhekeskustoiminta, taidetestaaja, koulupoliisi, yritys kylä, Suomen mallin kerhot

”viikon sankareille” lauletaan, koko koulun laulutunti

Vuorovaikutus-taitojen ja mielenterveyden edistäminen

Huoltajien osallisuuden varmistaminen

Yhteistoiminta oppilaitoksen ulkopuolelle

seurakunta, LUVN, kirjasto, järjestöt, nuorisotoimi, diakoniatyö, aluetyö

koulun esittelyvideo nettisivuilla

vuosittainen koulutytyväisyyks kysely huoltajille

Pusu-kampanja

edustus YHR:ssä

Ympäristön turvallisuus ja turvallisuus

tietojohtaminen, suunnitelmat ajan tasalla, järjestysäännöt

turvallisuuskävely, tarkastukset, kyselyt, jatkuva seuranta, riskiarviointi, arkiset havainnot

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisy

0-toleranssi, kummitoiminta, ryhmäytyminen, vahva valvonta, ”kaikki oppilaat ovat meidän yhteisiä” -asenne, isot ja pienet yhdessä

Huolinappi

Viiltitoiminta

Tunne- ja turvataitokasvatus (Turvallinen Oulu)

suunnitelmat, kyselyt, verso, resto, puuttumisen portaat, koulupoliisi, koulun pieni koko

oppilaat mukana tekemässä sääntöjä

Terveyttä ja hyvinvointia edistävien elintapojen tukeminen

välitunnit ulkona, riittävä ruokailu-aika, ruokadiplomi, yhteisruokailu, toiminnallisuus oppitunneilla

kampanjat, tempaukset, kyselyitä kavereist: ja luokkahengest: ja vanhempainiltojen teemat

yhteistyö keittiön kanssa, päihdetyö, Ehyt ry, Aseman lapset, Move

Opintojen etenemisen edistäminen

tietojohtaminen = tuen kohdentaminen, tuen tarpeen seuranta, poissaoloihin puuttuminen

keskustelu, ryhmäkoke, yhteistyö kodin kanssa, pedagoginen arviointikeskustelu

tukiopetus, läskykerho joustava, opintopolku

Opiskelijoiden osallisuuden varmistaminen

Koulutyön ja opintojen järjestäminen hyvinvointia tukevasti

MOK, teemat, valinnaisuus

oikea-aikainen tuki, yksilöllistämisen tarvittaessa moniammatillinen yhteistyö

oppilaiden osallisuus suunnittelussa, puhekeskiotto matalalla kynnyksellä

ryhmien muodostus ja koko, koulupäivän rakenne, välituntien porrastus, työrauhaa tukevat toimenpiteet: pitkä välkä, kännykät repussa

Liikkuva koulu: toiminnalliset tehtävät aineenopetukseen

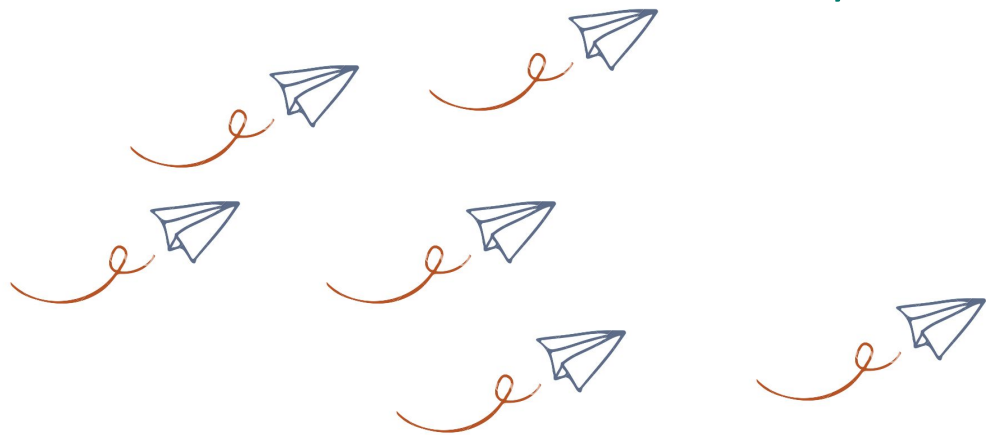
välkkälainaamo, keittiövuorot, kummioppilaat, toimintapäivät, verso, me-tunnit

ohjaavat opettajat, opettajien koulutus, tiimit valitsevat oppilaiden osallisuutta lisäävän toiminnan

oppilaskunta, osallistavat kyselyt, luokkatoimikunnat, aloitelaatikko

taidevälkät bändivälkät, hiljainen tila välitunnille

Defibrillaattori-koulutus 7.-9. lk

Toimintakulttuuri tulee näkyväksi
yhteisön jäsenten tavassa kohdata
toisensa.

Kiitos!